

Reactie op het Wetsvoorstel toezicht trustkantoren SAMENVATTING

In deze samenvatting zijn de belangrijkste punten uit de reactie van Holland Quaestor op het Wetsvoorstel toezicht trustkantoren weergegeven. Per punt is de verwijzing naar de paragraaf in de bijgevoegde volledige reactie aangegeven.

1. Veel verduidelijkingen en toevoegingen in de Wtt beschouwt Holland Quaestor als positief. Daarmee wordt onder andere een gelijk spelveld tussen leden (circa 75 – 80% van de markt) en niet leden van Holland Quaestor bevorderd.
2. In de Wet is een bepaling opgenomen dat geen combinatie van trustdiensten en belastingadvies mag worden verleend. Dit is reeds een vereiste voor de leden van Holland Quaestor (1.1.).
3. Holland Quaestor juicht de nieuwe bepaling toe, dat de Wet binnen vijf jaar na inwerkingtreding wordt geëvalueerd (1.2.)
4. Holland Quaestor staat achter de bepaling dat in een trustkantoor sprake dient te zijn van twee dagelijks beleidsbepalers, werkzaam vanuit Nederland (1.3.).
5. Eveneens nieuw is de verplichting in de Wet dat trustkantoren bij overname van cliënten elkaar dienen te informeren. Ook dit is reeds een vereiste voor de leden van Holland Quaestor (1.4.).
6. Holland Quaestor staat positief tegenover de uniforme begripsbepaling van de uiteindelijk belanghebbende (UBO) in de Wwft en de Wtt. Met veel belangstelling wordt de definitieve omschrijving van het UBO begrip tegemoet gezien (2.1.2.).
7. De compliancefunctie mag door trustkantoren niet worden uitbesteed; wat daar precies onder wordt verstaan is niet geheel duidelijk. Holland Quaestor stelt aan haar leden de voorwaarde dat die functie onafhankelijkheid, een kwalitatief hoog niveau en een structureel karakter moet hebben. Voor nadere uitwerking daarvan staat Holland Quaestor open (2.2.1.).
8. De kosten van cliëntonderzoek zoals weergegeven in de Memorie van toelichting zijn zwaar onderschat en volstrekt niet in overeenstemming met de forse verzwaring van de daaraan gestelde eisen en de huidige praktijk. Op grond van een realistische berekening komt Holland Quaestor op een bedrag van circa 25 mln. euro in plaats van de in de memorie van toelichting genoemde 3,4 mln. euro (3.4.). Gezien de forse verzwaring als gevolg waarvan alle cliëntdossiers moeten worden herzien, dringt Holland Quaestor aan op een overgangstermijn van 12 maanden (2.7.1.).

Reactie op het Wetsvoorstel toezicht trustkantoren

Deze reactie is als volgt opgebouwd. Allereerst zijn de punten genoemd die Holland Quaestor als een positieve bijdrage aan de regulering van de trustsector beschouwt. Daarna zijn enkele aandachtspunten genoemd die betrekking hebben op verduidelijking dan wel voorstellen tot aanpassing bevatten, in volgorde van de artikelen uit het wetsvoorstel. Ten slotte volgen overige punten die voornamelijk verzoek om verduidelijking betreffen

1. POSITIEVE PUNTEN

Veel verduidelijkingen en toevoegingen in de Wtt beschouwt Holland Quaestor als positief. Met name daar waar het ziet op de verplichtingen van het cliëntonderzoek per specifieke trustdienst.

- 1.1. In de Wet is een bepaling opgenomen dat geen trustdiensten mogen worden verleend aan een cliënt, die uitvoering geven aan belastingadvies dat aan deze cliënt is verstrekt door het trustkantoor. Dit is reeds een vereiste voor de leden van Holland Quaestor, dat de wettelijke vastlegging hiervan verwelkomt.
- 1.2. Holland Quaestor juicht de nieuwe bepaling toe, dat de Wet binnen vijf jaar na inwerkingtreding wordt geëvalueerd op grond van ervaringen met de (geïntensiveerde) toezichtspraktijk en nadere internationaal- fiscale ontwikkelingen. Te meer, daar de Raad van State wijst op de twee onderliggende dilemma's inzake (i) dat het toezicht in belangrijke mate een afgeleide is van problemen met internationale belastingconcurrentie en belastingontwijking en (ii) keuze om het toezicht niet te richten op de achterliggende financiële structuren en vehicles (die in het kader van belastingregelgeving aan de orde komen), maar op trustkantoren als "poortwachter". De Raad van State merkt op bij de genoemde evaluatie in het bijzonder aandacht te besteden aan de hand van de ervaringen in de (geïntensiveerde) toezichtspraktijk en de ontwikkelingen in de internationale fiscale praktijk.¹
- 1.3. Holland Quaestor staat achter de bepaling dat er sprake dient te zijn van twee dagelijks beleidsbepalers, werkzaam vanuit Nederland.
- 1.4. Eveneens nieuw is de verplichting in de Wet dat trustkantoren bij overname van cliënten elkaar dienen te informeren. Ook dit is reeds een vereiste voor de leden van Holland Quaestor.

2. PUNTEN VAN AANDACHT

2.1. Artikel 1: Begripsbepalingen

2.1.1. *Integriteitsrisico (artikel 1 jo artikel 14 lid 4 sub 4 jo 41 lid 3 Wtt 2018)*

Een van de belangrijke punten van zorg van Holland Quaestor bij het oorspronkelijke Wetsvoorstel was de "open normen" waarop de toezichthouder trustkantoren kan beoordelen, zonder dat die normen duidelijk zijn. Immers, nog al eens komt in de praktijk op

---

¹¹ Advies van de Raad van State, 9 februari 2018, No.W06.17.0369/III

goede gronden voor dat er verschil van inzicht bestaat ten aanzien van de interpretatie van regels. De trustsector is gebaat bij een duidelijk kader van de wet- en regelgeving zodat partijen weten waar zij aan toe zijn. De Raad van State wijst hier ook met grote nadruk op, met het oog op rechtszekerheid. Het begrip ‘maatschappelijke betamelijkheid’ als onderdeel van het begrip ‘integriteitsrisico’ is niet nader ingevuld. In de MvT is aangegeven dat de invulling afhankelijk is van de ontwikkelingen in het maatschappelijk verkeer en dat de invulling hiervan niet primair aan de overheid is². Zie verder ook de opmerkingen over artikel 41.

2.1.2. *Uiteindelijk belanghebbende (UBO)*

Holland Quaestor juicht toe dat er een uniforme begripsbepaling zal worden gebruikt in de Wtt en Wwft. Holland Quaestor wacht met grote interesse op de definitieve definitie van het UBO begrip, zoals uiteengezet in het Ontwerp Uitvoeringsbesluit Wwft 2018, dat op 6 april 2018 is gepubliceerd. Zoals door vele belanghebbenden aangegeven in de inbreng consultatie Ontwerp Uitvoeringsbesluit Wwft 2018 door Holland Quaestor, leidt artikel 3 inzake het UBO begrip tot tal van onduidelijkheden omtrent de toepassing en interpretatie, die ook zijn weerslag zal hebben op het vereiste cliëntenonderzoek zoals is voorgeschreven in de Wtt 2018. Omdat het onderzoek naar de UBO een belangrijk onderdeel is van het vereiste cliëntenonderzoek op grond van de Wtt, dringt Holland Quaestor aan op een heldere invulling van het UBO begrip met een duidelijke toelichting, ten einde zoveel als mogelijk onzekerheden weg te nemen wat in het belang is van alle betrokkenen. Daarnaast pleit Holland Quaestor ervoor om duidelijkheid te verschaffen dat in geval bepaalde personen die als UBO kwalificeren zonder dat de desbetreffende UBO een financieel belang heeft (bijvoorbeeld in geval van hoger leidinggevend personeel, trustee, protector e.d.) het onderzoek naar herkomst van vermogen achterwege kan blijven, juist vanwege het ontbreken van een financieel belang als bedoeld in de vierde anti-witwasrichtlijn.

2.2. **Artikel 16: Uitbesteding van werkzaamheden**

- 2.2.1. De compliancefunctie mag door trustkantoren niet worden uitbesteed; wat daar precies onder wordt verstaan is niet duidelijk vanuit het wetsvoorstel en de Memorie van toelichting. Holland Quaestor vraagt zich af of met een interne compliancefunctie wordt bedoeld dat trustkantoren hun compliancefunctie moeten invullen door middel van een dienstverband met de compliance officer. Holland Quaestor is van mening dat niet zo zeer van belang is of de compliancefunctie intern (d.m.v. een dienstverband), dan wel extern (d.m.v. uitbesteding) is belegd, maar dat van belang is dat de Compliance Officer – los van onafhankelijkheid en kwalitatief hoog niveau - op structurele basis betrokken is bij de dienstverlening door het desbetreffende trustkantoor. Door bijvoorbeeld een fte verplichting op te nemen ten aanzien van de compliance functie afhankelijk van de omvang van de cliëntportefeuille, wordt structurele betrokkenheid bereikt.

De leden van Holland Quaestor dienen te voldoen aan een richtlijn met eisen aan onder andere de kwaliteit en de inzet van de compliance functie. Per 1 januari 2020 is aansluiting bij DSI verplicht (wat thans reeds mogelijk is op vrijwillige basis).

---

² MvT, p 67

2.3. Artikel 35: Complexe en ongebruikelijke transacties

- 2.3.1. Het is voor Holland Quaestor niet duidelijk waarom dit voorstel is opgenomen: o.g.v. artikel 27 lid 2 sub a en b van het wetsvoorstel is de verplichting opgenomen om voor de doelvennootschap een integriteitsrisicoprofiel en transactieprofiel vast te stellen en dient het cliëntonderzoek dusdanig te worden verricht dat het trustkantoor in staat is om een voortdurende controle op de zakelijke relatie en de verrichte transacties uit te oefenen ex art. 27 lid 2 sub k jo lid 3 sub d van het wetsvoorstel. Daarnaast geldt op grond van artikel 16 Wwft de verplichting tot het melden van ongebruikelijke transacties. Met referentie aan de door DNB in maart 2017 gepubliceerde 'Good Practices Transactiemonitoring Trustkantoren' is Holland Quaestor van mening dat dit voorstel overbodig is.
- 2.3.2. Daarnaast is het niet duidelijk voor Holland Quaestor of ten aanzien van het begrippen 'complexe en ongebruikelijk grote transacties' en 'ongebruikelijke transactiepatronen' bedoeld wordt op het begrip 'ongebruikelijke transactie' op grond van de Wwft. De introductie van de termen zoals in dit wetsartikel gehanteerd scheppen naar de mening van Holland Quaestor verwarring. Holland Quaestor verzoekt de wetgever hierover duidelijkheid te verschaffen.

2.4. Art 41 lid 3 Wtt 2018

- 2.4.1. Holland Quaestor omarmt de opgenomen verplichting op het advies van de Raad van State dat "zodra er sprake is van open normen, er van een toezichthoudend bestuursorgaan in beginsel wordt verlangd dat het bij bestuursrechtelijk optreden eerst helderheid verschaft over hetgeen van belanghebbende wordt verwacht in het specifieke geval". In de MVT is aangegeven dat deze beleidsregels procedureel van aard zijn. Holland Quaestor ziet met belangstelling desbetreffende beleidsregels tegemoet.
- Daarnaast wacht Holland Quaestor met belangstelling de schriftelijke informatievoorziening van DNB af naar aanleiding van de ronde tafelgesprekken met de sector over de wijze waarop tot een invulling van maatschappelijke betamelijkheid gekomen kan worden³.

2.5. Artikel 53 - Verbod beleidsbepalende functie

- 2.5.1. Holland Quaestor pleit er voor dat in geval een beroepsverbod wordt opgelegd aan de natuurlijke persoon in beleidsbepalende functies, dit beroepsverbod zich tevens uitstrekt tot het verbod om op te treden als statutair bestuurder en/of gevolmachtigde van doelvennootschappen op grond van de vrijstellingsbepaling Wtt.

---

³ 2018-0000023912, p 7

2.6. Artikel 68 – Informatie uitwisseling trustkantoren

- 2.6.1. Nieuw is de verplichting in de Wet dat trustkantoren bij overname van cliënten elkaar dienen te informeren. Ook dit is reeds een vereiste voor de leden van Holland Quaestor. Niet duidelijk is in welke mate informatie gedeeld kan worden met het andere trustkantoor. Dit geldt in het bijzonder in geval er sprake is van een ongebruikelijke transactie op grond van artt. 16 jo 22 Wwft, waarbij er een verbod geldt om een melding ongebruikelijke transactie met derden te delen. Geldt dit verbod niet indien de derde alleen geïnformeerd wordt dat er een melding ongebruikelijke transacties heeft plaatsgevonden door het trustkantoor in het kader van deze wet? Holland Quaestor verzoekt de wetgever hierover duidelijkheid te verschaffen.

2.7. Artikel 74 – Cliëntenonderzoek (Overgangstermijnen)

- 2.7.1. De aanscherping van het cliëntenonderzoek brengt veelal een heracceptatie per cliënt/doelvennootschap met zich mee. Het reeds verrichte cliëntonderzoek zal dienen te worden nagelopen en aanvullend dienen te worden uitgevoerd. Gezien de aanscherping van de regelgeving zal aanvullende documentatie en informatie (bij de cliënt) dienen te worden opgevraagd, welke vervolgens beoordeeld en vastgelegd moet worden (dit zal met name het geval zijn v.w.b. de inspanningsverplichtingen). Ook zal eigen aanvullend onderzoek dienen te worden gedaan (in verband met o.a. aanscherping PEP definitie), beoordeeld en vastgelegd worden. E.a. vraagt de benodigde tijd van derden (cliënt, UBO, vertegenwoordigers van groepsonderdelen van de structuur) en medewerkers van het trustkantoor (zowel eerste als tweede lijn).

De trustsector is gebaat bij heldere overgangstermijnen en dringt er op aan om een overgangstermijn van 12 maanden te hanteren (in plaats van de “redelijke termijn” zoals is aangegeven op p. 84 MvT).

3. OVERIGE PUNTEN

- 3.1. In meerdere wetsartikelen is ten aanzien van bepaalde aspecten uit het cliëntenonderzoek een inspanningsverplichting opgenomen waarbij telkens ‘zoveel mogelijk met zekerheid’ de gevraagde informatie achterhaald dient te worden. In de MvT is aangegeven dat voor zover absolute zekerheid niet te verkrijgen is, er een inspanning wordt verwacht om zoveel mogelijk zekerheid te verkrijgen. In het kader van uitvoerbaarheid en proportionaliteit, dringt Holland Quaestor aan op meer toelichting en verduidelijking ten aanzien van de te verwachte inspanning voor wat betreft de mate waarin de desbetreffende informatie ‘zoveel mogelijk met zekerheid’ kan worden gevonden.
- 3.2. Zoals eerder in de consultatie inbreng van Holland Quaestor is aangegeven ten aanzien van de definitie trustdienst, wordt algemeen aangenomen dat het doorsturen van ontvangen post, zonder dat daar enige toegevoegde waarde door het trustkantoor wordt verleend (zgn. “domicilie sec” dienstverlening), met andere woorden de ontvangen correspondentie niet door het trustkantoor wordt gelezen en daaromtrent wordt niet geadviseerd, niet als trustdienst wordt aangemerkt. Daarnaast is door Holland Quaestor verzocht om in de MvT een nadere verduidelijking op te nemen dat het verwerken van correspondentie d.m.v. het inscannen en in elektronische vorm omzetten van die correspondentie ook niet wordt gezien

als trustdienst. In de herziene Memorie van Toelichting is niet ingegaan, resp. geen toelichting verschaft op de opmerkingen van Holland Quaestor aangaande invulling van receptiewerkzaamheden. Holland Quaestor dringt erop aan dat op dit punt verduidelijking komt, daar dit haaks staat op de huidige interpretatie en visie van de toezichthouder.

- 3.3. De kosten van cliëntonderzoek zoals weergegeven in de Memorie van toelichting zijn zwaar onderschat en volstrekt niet in overeenstemming met de zwaarte van de daaraan gestelde eisen en de huidige praktijk. Gezien de aanscherping van de regelgeving zal aanvullende documentatie en informatie (bij de cliënt) dienen te worden opgevraagd, welke vervolgens beoordeeld en vastgelegd moet worden (dit zal met name het geval zijn v.w.b. de inspanningsverplichtingen). Ook zal eigen aanvullend onderzoek dienen te worden gedaan (bijvoorbeeld in verband met o.a. aanscherping PEP definitie), beoordeeld en vastgelegd worden. E.a. vraagt de benodigde tijd van derden (cliënt, UBO, vertegenwoordigers van groepsonderdelen van de structuur) en medewerkers van het trustkantoor (zowel eerste als tweede lijn). De gemiddelde tijdsbesteding per dienstverleningsdossier is moeilijk in te schatten. Een eerste inventarisatie leidt tot de voorlopige conclusie dat de gemiddelde tijdsbesteding al gauw zal liggen op 20 uur per dossier, dan op de gestelde vier uur.
- 3.4. Daarnaast vraagt met name de beoordeling van de gegevens en de inschatting van de integriteitsrisico's de betrokkenheid van ervaren senior medewerkers, resp. managers, waardoor eerder realistisch is om aan te sluiten bij een uurtarief van € 72,50 (bruto uurloon voor hoogopgeleide kenniswerkers en het bruto uurloon voor bedrijfshoofden en hoge managers, zoals opgenomen in bijlage 5 bij het Handboek meting regeldruk, versie d.d. 1 juli 2014). Deze geschatte tijdsbesteding maakt eveneens duidelijk dat een ruimhartige overgangstermijn in aanmerking genomen dient te worden. Op basis van het laatst bekende aantal cliënten⁴ zijn de kosten circa 25 mln. euro. Dat is aanzienlijk hoger dan de in de Memorie van toelichting genoemde 3,4 mln. euro, die een ernstige onderschatting zijn van de hoeveelheid werk die de aangescherpte regels in de nieuwe Wtt met zich meebrengen.
- 3.5. Holland Quaestor wacht met interesse op de besluitvorming (lagere regelgeving), waaronder de invulling van de vrijstellingsregeling Wet toezicht trustkantoren.
- 3.6. Holland Quaestor valt op dat het begrip "integriteitsgevoelige functie" gedefinieerd in art 1 lid 1 sub e Rib Wtt 2014 niet is overgenomen in het wetsvoorstel Wtt 2018. Holland Quaestor vraagt zich af of dit begrip wellicht wordt opgenomen in lagere regelgeving. Kan de wetgever hierover wellicht duidelijkheid verschaffen

---

⁴ Het laatste openbaar bekende aantal doelvennootschappen is 21.482 per 30 juni 2016 (DNB Nieuwsbrief Trust 29 maart 2017).